

ด่วนที่สุด

ที่ กต 1005/653

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ☐ ก่อนประชุม
รับที่.....๔๘๙๖..... ☐ หลังประชุม
วันที่.....๒๗ เม.๕๖.....เวลา.....๙.๓๐ น. ☐ แจกที่ประชุม
☐ ไม่แจกที่ประชุม
ศด. 5/102.1
๒๙ เม.๕๖

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

27 เมษายน 2553

เรื่อง การเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมและฝึกอบรมในกรอบทบทวนการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่นร 0506/5881 ลงวันที่ 9 เมษายน 2553

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นเกี่ยวกับการเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุมและฝึกอบรมในกรอบทบทวนการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ จำนวน 4 รายการ ซึ่งเสนอโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะนำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ภายในวันที่ 27 เมษายน 2553 ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศมีความเห็น ดังนี้

1. ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนแลกเปลี่ยนระหว่างทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ (International Atomic Energy Agency: IAEA) กับไทย เป็นร่างความตกลงมาตรฐานที่ IAEA ทำกับรัฐสมาชิกในการจัดการประชุมต่างๆ ภายในกรอบ IAEA รวมทั้งการจัดการประชุมในหลายครั้งที่ผ่านมานในไทย ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องในหลักการอย่างไรก็ดี เพื่อให้เป็นที่เข้าใจถูกต้องตรงกันตามความตกลงว่าด้วยเอกสิทธิและความคุ้มกันของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศฉบับที่คณะผู้ว่าการของ IAEA ได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1959 ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม ค.ศ. 1962 ซึ่งระบุให้ประเทศไทยให้ผู้แทนของรัฐสมาชิกและคู่สมรสได้รับเอกสิทธิและความคุ้มกันบางอย่างภายใต้ความตกลงดังกล่าว กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอให้ปรับถ้อยคำ “and to members of the immediate families of such persons. ...” ในข้อ 1 ของหนังสือ IAEA ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2552 ที่มีถึงเอกอัครราชทูต ณ กรุงเวียนนา เป็น “and to the spouses of such persons, ...” หรือเดิมข้อความว่า “It is our common understanding that “members of the immediate families of such persons” shall mean “spouses of such persons”, in accordance with the Agreement on the Privileges and Immunities of the International Atomic Energy Agency, which was accepted by the Government of Thailand on 15 May 1962.” ในหนังสือแจ้งตอบ IAEA

2. หากฝ่ายไทยมีหนังสือแจ้งตอบตกลงรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมและฝึกอบรม หนังสือของ IAEA และหนังสือตอบรับของฝ่ายไทยจะประกอบกันเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 6-7/2551 เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 ซึ่งระบุว่า “หนังสือสัญญา หมายถึง

ความตกลงระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศในรูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ในเอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกันและไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร...” ดังนั้น จึงต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

3. สำหรับประเด็นว่าหนังสือของ IAEA และหนังสือตอบรับเช่นนั้นเป็นหนังสือสัญญา ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา 190 วรรคสองของรัฐธรรมนูญหรือไม่ กระทรวงการต่างประเทศขอเรียน ดังนี้

3.1 โดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 190 วรรคห้า กำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมา กล่าวคือ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2550 เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

อนึ่ง ในกรณีที่มีปัญหาตามมาตรา 190 วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้ชี้ขาดตามมาตรา 190 วรรคหก

3.2 โดยที่ร่างหนังสือแลกเปลี่ยนมีสาระสำคัญเป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดการประชุมระหว่างประเทศ ซึ่งมีพระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศในประเทศไทย พ.ศ. 2505 เป็นกฎหมายสามารถรองรับพันธกรณีได้ และหากได้แก้ไขตามที่เสนอในข้อ 1 ดังกล่าวแล้ว ดังนั้น หนังสือของ IAEA และหนังสือตอบรับก็ไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาหรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุนหรืองบประมาณของประเทศ อย่างมีนัยสำคัญที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองสันติภาพ ความมั่นคงและการลดอาวุธ

โทรศัพท์ 0 2643 5000 ต่อ 2278

โทรสาร 0 2643 5073